

**Pla Estratègic
de la ramaderia
extensiva
a Catalunya
2021-2030**

Pla Estratègic de la ramaderia extensiva a Catalunya 2021-2030

Pla Estratègic de la ramaderia extensiva a Catalunya 2021-2030

Treball realitzat per:

rurbans

associació sociocultural
per a la dinamització rural
de muntanya

Per encàrrec de:

4

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
Departament d'Acció Climàtica,
Alimentació i Agenda Rural
Secretaria d'Acció Climàtica

Desembre 2022

Índex

Llistat d'acrònims	9
1. Antecedents i context	9
2. Procés d'elaboració del Pla.....	14
3. Arbre de problemes.....	16
4. Objectius	24
5. Estructura del Pla	24
6. Mesures a desenvolupar	32
Mesura 1.1.1. Foment i reconeixement dels serveis ambientals que genera la ramaderia extensiva	33
Mesura 1.1.2. Consideració a la futura PAC les especificitats de la ramaderia extensiva a l'hora de definir aspectes clau per a la percepció dels ajuts.....	34
Mesura 1.2.1. Convivència amb la fauna salvatge.....	34
Mesura 1.2.2. Mitigació de conflictes amb altres persones usuàries de les zones de pastura	35
Mesura 1.3.1. Aprovació i actualització amb validesa legal dels projectes de classificació de vies ramaderes. Amb normes d'ús i de manteniment d'aquestes vies	36
Mesura 1.3.2. Informació de l'existència de les vies ramaderes i el seu ús als possibles implicats.	36
Mesura 1.3.4. Dotació de mànegues de maneig, punts d'aigua i tancats per acollir ramats en transhumància i els ramats a muntanya.....	37
Mesura 1.4.1. Ajuts i facilitats per a la contractació temporal de personal suplent per millorar la qualitat de vida dels pastors/es	37
Mesura 1.4.2. Millora de les condicions laborals de l'ofici de pastor/a.....	38
Mesura 1.4.3. Facilitats per disposar de gossos de treball	38
Mesura 1.4.5. Millora de les assegurances agràries per adequar-les a la realitat climàtica actual.....	39
Mesura 1.5.1. Millora de l'accés a la terra.....	39
Mesura 1.5.2. Promoció incorporacions progressives per a nous agents.....	40
Mesura 1.5.4. Revisió dels criteris per a la incorporació de nous agents agraris .	40
Mesura 1.5.5. Promoció dels traspessos de finques extrafamiliars	41
Mesura 1.5.6. Facilitació dels traspessos d'explotacions.....	42
Mesura 1.5.9. Reforç del servei de mentoratge impulsat de forma pilot a Catalunya per tal que pugui cobrir tots els territoris amb ramaderia extensiva que	

tuteli/acompanyi les noves incorporacions i faci un seguiment per a que coneguin a fons el sector i la viabilitat	43
Mesura 1.5.10. Creació d'una figura administrativa que ajudi al traspàs o relleu de finques dins del seu territori d'intervenció	43
Mesura 1.5.11. Creació d'avantatges fiscals per a afavorir les transmissions de finques.....	44
Mesura 1.6.1. Impuls als nous models productius més sostenibles	44
Mesura 1.6.2. Incorporació del concepte d'emissions de carboni en funció de la tipologia d'explotacions ramaderes	45
Mesura 1.6.3. Limitació de la càrrega ramadera per equilibrar l'impacte de la ramaderia arreu del territori.....	45
Mesura 2.1.1. Foment dels equipaments compartits i públics de baixa capacitat	47
Mesura 2.1.2. Creació d'una xarxa d'escorxadors de baixa capacitat	47
Mesura 2.2.1. Foment de la compra pública per a la restauració col·lectiva que contempli criteris de sostenibilitat i extensivitat.....	48
Mesura 2.2.2. Facilitació d'espais web o espais comuns per venda de productes als ramaders.....	48
Mesura 2.3.1. Cerca de sector empresarial per fer la cadena de neteja de la llana	49
Mesura 2.3.2. Contacte amb emprenedors per fer un mix en innovació i artesanía de la llana, que pugui competir amb els productes tèxtils sintètics.....	50
Mesura 2.3.3. Promoció de la creació d'infraestructures per la cadena de processament de la llana que estiguin implementades en el territori.....	50
Mesura 2.3.4. Creació d'una marca amb la llana de ramaderia extensiva per fer millorar-ne la comercialització	51
Mesura 2.4.1. Promoció de circuits curts de comercialització amb una marca de ramaderia extensiva o de pastura	51
Mesura 2.4.2. Treball per a que les petites carnisseries/restaurants facin compra directa a ramaders/es de les canals senceres per aprofitar totes les parts	52
Mesura 3.1.1. Impuls de les cremes controlades.....	53
Mesura 3.1.2. Capacitació i acreditació del sector ramader per tal que les cremes controlades puguin ser una eina autogestionada.....	53
Mesura 3.1.3. Gestió i control exhaustiu de l'aplicació d'herbicides i fitosanitaris en terrenys que son aprofitats pels ramats	54
Mesura 3.1.4. Aplicació d'estratègies respectuoses per a mantenir el fil elèctric net sense herbicides	54
Mesura 3.1.5. Ajuts i incentius per recuperar i millorar pastures.	55

Mesura 3.1.6. Identificació de les àrees de pastura de Catalunya, que inclogui totes les superfícies pasturades (inclòs el bosc).....	55
Mesura 3.2.1. Promoció i divulgació dels avantatges dels prats naturals davant dels cultius farratgers	56
Mesura 3.2.2. Recuperació de zones obertes en espais forestals molt tancats per a promoure la ramaderia extensiva, la biodiversitat animal i vegetal i el control d'incendis forestals.....	56
Mesura 3.3.1. Conservació de les races autòctones	57
Mesura 3.3.2. Creació o suport a la creació d'un institut de recerca a les races autòctones i la seva productivitat	57
Mesura 3.3.3. Línia d'ajuts específica per a la millora genètica a associacions de criadors o centres d'investigació i transferència de coneixement al sector.....	57
Mesura 3.4.1. Elaboració d'un reglament de drets i deures de la masoveria, re-inventant aquesta figura per adaptar-la a l'actualitat, que inclogui contractes de pastura permanent de llarg termini.....	58
Mesura 3.4.3. Impuls d'una xarxa d'itineraris de pastures per zones adevesades.	59
Mesura 3.4.4. Promoció de la gestió forestal a través de la pastura	59
Mesura 3.4.5. Adaptació de la normativa urbanística per poder construir granges extensives i semi-intensives que mantinguin el territori	60
Mesura 3.4.6. Redacció d'una guia de bones pràctiques de la ramaderia extensiva	60
Mesura 3.4.7. Implantar la figura dels Plans de gestió pastoral integrada en el cas de prestació de serveis ambientals	61
Mesura T1.1.1 Flexibilització i simplificació de les normatives sectorials per a la ramaderia extensiva	62
Mesura T1.1.3 Priorització de la ramaderia extensiva a les polítiques públiques amb la creació d'eines de suport de l'administració més enllà dels ajuts	62
Mesura T1.2.1 Impuls d'un espai/òrgan de debat entre administració i l'òrgan representatiu de la ramaderia extensiva de Catalunya per tractar exclusivament els problemes d'aquest sector.....	63
Mesura T1.2.2 Creació d'una "Oficina de la Ramaderia Extensiva" com a òrgan de consulta i resolució de dubtes que se li puguin plantejar per part de ramaders, ajuntaments i altres organismes.....	63
Mesura T1.3.1 Garantir la fluïdesa i l'efectivitat de les accions i informació generada per l'Administració cap a les persones implicades en aquest procés ...	64
Mesura T1.4.1. Reconeixement i enfortiment de l'Aliança Pastoral com a òrgan de governança i centre especialitzat de la ramaderia extensiva, que incorpori els processos participatius com a base de treball estable.....	65

Mesura T1.4.2. Promoció de dinàmiques territorials que empoderin als agents locals i on tothom se senti representat, per donar empenta a les solucions pel sector de la ramaderia extensiva, tenint en compte les característiques diferencials de cada territori	65
Mesura T1.4.3. Consolidació de places de tècnics de les associacions ramaderes, per dinamitzar el sector, cercar subvencions i projectes, treballar amb l'administració i ajudar a la transferència tecnològica	66
Mesura T1.5.1. Establiment d'una finestra única administrativa que faciliti la comunicació cap als ramaders i tramitació de tots els ajuts que hi ha pel sector de la ramaderia extensiva	66
Mesura T1.5.2. Simplificació i unificació dels tràmits administratius i implantació a les OOCC de punts d'acompanyament pels tràmits	67
Mesura T1.5.3. Aprovació d'una Llei Pastoral que doni cobertura legal a les mesures que afavoreixin la ramaderia extensiva	67
Mesura T2.1.1. Definició d'una marca de la ramaderia extensiva, que permeti la diferenciació de la ramaderia intensiva i que en transmeti els valors socials associats	69
Mesura T2.1.2. Creació de segells de qualitat d'origen i raça	69
Mesura T2.1.4. Donar a conèixer els beneficis de la ramaderia extensiva sobre la biodiversitat	70
Mesura T2.2.1. Visibilització des de les OOCC de les titularitats compartides de les explotacions	70
Mesura T2.2.2. Incloure conceptes sobre la visibilització i el paper de la dona en la ramaderia extensiva en les formacions a les noves generacions	71
Mesura T2.2.3. Reconeixement del paper de la dona en la ramaderia extensiva	71
Mesura T3.1.1. Diferenciació de la Ramaderia Extensiva	73
Mesura T3.1.2. Aplicació d'una ecotaxa a la ramaderia intensiva per kg de N que generen	73

Llistat d'acrònims

- **CDB.** Conveni de Diversitat Biològica
- **DACC.** Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural
- **DAFO.** Debilitats, Amenaces, Fortaleses i oportunitats
- **IGP.** Indicació Geogràfica Protegida
- **ODS.** Objectius de Desenvolupament Sostenible
- **PAC.** Política Agrària Comuna
- **PEAC.** Pla Estratègic de l'Alimentació de Catalunya
- **PEPAC.** Pla Estratègic de la PAC
- **PEREC.** Pla Estratègic de la Ramaderia Extensiva de Catalunya
- **MAPA.** Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació

1. Antecedents i context

La ramaderia extensiva és la responsable de generar aliments sostenibles, saludables i de qualitat, així com de generar múltiples serveis ambientals al conjunt de la societat. El seu paper en la gestió del territori és clau per l'adaptació i mitigació del canvi climàtic, la conservació de la biodiversitat, la protecció del sòl en front l'erosió i l'aprofitament sostenible de l'aigua. A més, des d'un punt de vista social, contribueix a fixar gent al territori, al reequilibri territorial, i genera una economia circular.

Aquests aspectes són d'interès general i queden recollits a **nivell internacional** en el Pla Estratègic Nacional de la Política Agrària Comú (PEPAC), en els seus objectius ambientals, 4, 5 i 6. També queden contemplats en el Pacte Verd Europeu i a l'estratègia De la granja a la taula l'objectiu final de la qual és el desenvolupament d'un sistema alimentari just, saludable i ambientalment sostenible. També n'és un exemple l'estratègia per a la Biodiversitat 2030, on es reconeix el paper clau que representa l'agricultura i la ramaderia en la conservació de la biodiversitat. Així mateix, la ramaderia extensiva constitueix una eina sobre el terreny que contribueix al compliment de compromisos internacionals com el Conveni de Diversitat Biològica (CDB), els Acords del clima de París, o els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS).

ODS

L'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible defineix 17 objectius globals per erradicar la pobresa, lluitar contra la desigualtat i la injustícia i posar fre al canvi climàtic, entre d'altres. En 15 anys els objectius s'haurien d'acomplir.

La ramaderia extensiva contribueix a assolir els ODS donat que és un sistema de producció sostenible, que fa un ús eficient dels recursos naturals, que s'adapta i ajuda a mitigar el canvi climàtic i produeix aliments sans i de qualitat per a la població.

Amb un bon desplegament arreu del territori, ajuda mantenir un equilibri territorial i afavoreix una diversificació de l'economia.

Posar en valor aquest sistema de maneig ajuda a assolir els objectius marcats per aquesta Agenda.

10

Figura 1. Relació de la ramaderia extensiva amb els ODS. Font: Elaboració pròpia.

Tanmateix, la situació de la ramaderia extensiva és molt delicada, i s'enfronta a importants reptes per mantenir la seva viabilitat socioeconòmica. Amb la finalitat d'establir línies d'acció que permetin treballar en la superació dels problemes diversos i complexos relacionats amb aquesta activitat, diverses Comunitats Autònomes han desenvolupat, o es troben en fase de preparació dels seus respectius plans o estratègies per a la ramaderia extensiva, així com a nivell de l'Estat Espanyol, WWF España i Naturaleza y Transhumancia han dirigit la [Propuesta de Bases técnicas para una Estrategia Estatal de Ganadería Extensiva](#) que han presentat al Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación (MAPA) amb una bateria de propostes per revertir la preocupant tendència actual d'aquest sector estratègic.

El Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural (DACC) és coneixedor de la importància que té el sector ramader i és per això, que en els darrers anys s'han

promogut, recolzat i executat diverses iniciatives i actuacions per tal de millorar la seva situació. Destaquen el [Pla de Recuperació de l'oví cabrum](#) que es va redactar l'any 2013 o el grup de treball de la ramaderia ecològica amb el qual es va realitzar un anàlisi DAFO del sector ecològic, entre d'altres estratègies que estan interrelacionades amb la ramaderia extensiva.

També, pel que fa a la promoció del producte s'han dut a terme campanyes de comunicació i coneixement com el Benvingut a Pagès i s'ha promogut l'ús dels segells de venda de proximitat i circuit curt per incentivar aquests canals de comercialització que, previsiblement, milloren la rendibilitat de les explotacions ramaderes.

11

Figura 3. Cronologia de les diverses estratègies impulsades pel DACC que s'interrelacionen amb la ramaderia extensiva. Font: Elaboració pròpia.

En paral·lel al desenvolupament d'aquest Pla s'ha elaborat el [Pla Estratègic de l'Alimentació](#) (PEAC), que s'autodefineix com una eina de caràcter interdepartamental i intersectorial que defineix la visió, els objectius i les iniciatives prioritàries sobre el futur més immediat sobre l'alimentació a Catalunya i que defineix les bases del **Pacte Nacional per l'Alimentació a Catalunya**.

Figura 3. Esquema de la interrelació entre el Pla Estratègic per a l'Alimentació i el Pla Estratègic de la Ramaderia Extensiva per assolir un Pacte Nacional per a l'Alimentació sostenible de Catalunya. Font: Elaboració pròpia seguint l'esquema del PEAC.

Un pacte que pretén enfortir el sector agroalimentari de Catalunya per ser un sector imprescindible i estratègic. El Pla de la Ramaderia Extensiva de Catalunya ha de coordinar-se necessàriament amb el PEAC per garantir-ne els objectius sota un model productiu sostenible.

Així mateix, durant el 2021 es va dur a terme el procés participatiu que ha culminat en la creació de l'[Agenda Rural de Catalunya](#), que té per objectiu identificar les necessitats i reptes del territori rural per garantir-ne les condicions de vida i de desenvolupament i esdevé el document clau per planificar les polítiques d'equilibri i cohesió territorial, i per tant, ha de coordinar les estratègies existents i les que vagin sorgint.

12

De les 22 línies estratègiques que es presenten en el PEREC, 19 estan relacionades i donen resposta als reptes plantejats per l'Agenda Rural.

Línies estratègiques PEREC/Reptes AR	R1. PERSONES, BENESTAR I REpte DEMOGRÀFIC	R2. TRANSICIÓ ECOLÒGICA	R.3 TERRITORI CONNECTAT	R.4 SISTEMA AGROALIMENT	R.5 SISTEMA FORESTAL	R.6 INNOVACIÓ, DINAMITZ/ R.7 GOVERNANÇA
Línia estratègica 1.1. Millorar la rendibilitat i viabilitat socioeconòmica de les explotacions ramaderes en extensiu		R2 Acció 266		R4 Acció 546 R4 Acció 486 R4 Acció 558 R4 Acció 448 R4 Acció 446 R4 Acció 453 R4 Acció 560 R4 Acció 449	R5 Acció 632	
Línia estratègica 1.2. Optimització de les relacions entre la ramaderia extensiva i el territori					R5 Acció 673 R5 Acció 674 R5 Acció 661 R5 Acció 662	
Línia estratègica 1.3. Protegir, facilitar i promoure la mobilitat ramadera i transhumància	R1 Acció 145		R3 Acció 366	R4 Acció 510		
Línia estratègica 1.4. Millorar la qualitat de vida i les condicions laborals de les persones que es dediquen a la ramaderia extensiva				R4 Acció 485 R4 Acció 492 R4 Subrepte 4.5.1		
Línia estratègica 1.5. Facilitar les noves incorporacions al sector de la ramaderia extensiva	R1 Acció 179			R4 Acció 546 R4 Subrepte 4.1.1 R4 Subrepte 4.1.4 R4 Subrepte 4.5.2 R4 Acció 497 R4 Acció 502 R4 Acció 551	R5 Acció 633	
Línia estratègica 1.6. Afavorir la sostenibilitat ambiental de las explotacions				R4 Acció 558 R4 Acció 437 R4 Subrepte 4.2.2 R4 Acció 486 R4 Acció 447	R5 Acció 597	
Línia estratègica 2.1. Creació, gestió i manteniment de les infraestructures necessàries per a la ramaderia extensiva				R4 Acció 460 R4 Acció 461		
Línia estratègica 2.2. Foment del consum de carn provinent de Ramaderia Extensiva				R4 Acció 520 R4 Subrepte 4.4		
Línia estratègica 2.3. Fomentar l'ús de la llana i la pell en les diferents indústries						
Línia estratègica 2.4. Optimitzar dels circuits comercials				R4 Subrepte 4.4		
Línia estratègica 3.1. Conservació i recuperació d'habitats lligats a la ramaderia extensiva				R4 Acció 450		
Línia estratègica 3.2. Potenciar la biodiversitat i sistemes ramaders extensius d'alt valor natural				R4 Acció 268	R5 Acció 675	
Línia estratègica 3.3. Protegir i promoure el patrimoni genètic i races autòctones		R2 Acció 269		R4 Subrepte 4.1.3		
Línia estratègica 3.4. Integració de la ramaderia extensiva en les figures i eines de planificació i gestió del territori				R4 Acció 450 R4 Acció 554		
Línia estratègica T1.1. Adaptar les polítiques públiques a la realitat de la Ramaderia extensiva				R4 Acció 555		
Línia estratègica T1.2. Fomentar la coordinació entre diferents administracions i nivells administratius (europeu, estatal, regional i local) en aspectes relacionats amb la ramaderia extensiva						
Línia estratègica T1.3. Assegurar la participació real i efectiva del sector productiu i la societat civil en relació amb la ramaderia extensiva				R4 Acció 485		
Línia estratègica T1.4. Promoure el teixit associatiu i la vertebració del sector ramader extensiu						
Línia estratègica T1.5. Disminuir la càrrega burocràtica a la que es troba sotmesa la ramaderia extensiva				R4 Acció 485		R7 Acció 863
Línia estratègica T2.1. Campanyes de sensibilització sobre la ramaderia extensiva					R5 Acció 631	
Línia estratègica T2.2. Visibilitzar i reconèixer el paper de la dona ramadera extensiva						R6 Acció 703
Línia estratègica T3.1. Diferenciar els productes de la ramaderia extensiva				R4 Acció 447		

Figura 4. Relació entre les Línies estratègiques del PEREC i els reptes identificats ens l'Agenda Rural.
Font: Elaboració pròpia.

Cal una visió de conjunt de l'estat real i actual de la ramaderia extensiva, amb una visió global, i les seves necessitats, que es coordini amb el PEAC, sota el paraigües de l'Agenda Rural de Catalunya, per fer efectives les tres estratègies de manera eficient. És per això que l'any 2020 el DACC encara el repte de realitzar un Pla Estratègic per la Ramaderia Extensiva.

2. Procés d'elaboració del Pla

El Pla Estratègic de la Ramaderia Extensiva a Catalunya 2021-2030 exposa els reptes i les problemàtiques a les que s'encara la ramaderia extensiva a Catalunya i presenta els eixos d'actuació que han de permetre millorar-ne la seva situació en un termini de deu anys.

Entre novembre de 2020 i gener de 2021 DACC va encarregar les [Bases per al desenvolupament d'un Pla Estratègic de la Ramaderia Extensiva a Catalunya 2021-2030](#), utilitzant la informació i dades recollides en els darrers anys de treball amb el sector. Aquest document presentava dos gran blocs de contingut: per una banda, l'esborrany tècnic del futur Pla estratègic amb un diagnòstic preliminar sobre la situació actual de la ramaderia extensiva, una anàlisi DAFO, una proposta de línies estratègiques de treball per assolir els objectius establerts i una proposta d'avaluació i seguiment del Pla, un cop aquest fos aprovat i posat en marxa. Per altra banda, també es presentava el disseny d'un procés de participació que permetria incorporar la visió, aportacions i coneixements de tots els sectors involucrats en la matèria i així crear conjuntament el futur Pla Estratègic.

El document que teniu entre mans és resultat de la feina feta durant el [procés participatiu](#) que ha tingut lloc al llarg de l'any 2021. Gràcies a la sessió de contrast de diagnòstic i a les sessions territorials s'ha pogut confrontar i completar la diagnosi i la DAFO, donant lloc a l'arbre de problemes presentat a continuació, on es resumeixen els principals reptes que afronta el sector i als quals s'hauria de donar resposta amb aquest Pla. Per altra banda, les línies estratègiques de treball s'han redefinit i completat a través de les sessions territorials i les sessions per eixos, tenint en compte la visió i les aportacions de tots els sectors que hi han participat.

Processos

Diagnosi tècnica

Recull i anàlisi de la bibliografia disponible sobre Ramaderia Extensiva a Catalunya

Procés participatiu

- Contrast del document de bases
- Sessions territorials
- Sessions per eixos
- Session de retorn

Procés bilaterals

- Identificació de les DG a qui competeixen les mesures proposades
- Reunions-discussions amb cada DG sobre la implementació de les mesures

Documents generats

Bases per al desenvolupament d'un
**Pla Estratègic de la Ramaderia
Extensiva a Catalunya 2021-2030**

Primer esborrany del
**Pla Estratègic de la Ramaderia
Extensiva a Catalunya 2021-2030**

Document Final del
**Pla Estratègic de la Ramaderia
Extensiva a Catalunya 2021-2030**

15

Figura 5. Resum del procés d'elaboració del Pla Estratègic de la Ramaderia Extensiva a Catalunya 2021-2030. Font: Elaboració pròpia.

Han participat un total de 247 persones diferents (incloent la participació en línia i la participació a les sessions informatives i de debat), que pertanyien al sector ramader, a l'àmbit de la recerca, de l'administració, tercer sector o altres. Es va rebre aportacions per a la millora del diagnòstic i un total de 245 propostes.

A partir de les aportacions obtingudes durant procés participatiu s'ha realitzat diverses reunions amb les diferents direccions generals del DACC per donar a conèixer i contrastar les noves proposades pel sector i s'han incorporat, en la seva majoria, però no totalitat, com a mesures i accions en el present document. Els motius del descart han estat: no consens per part de les persones participants, no competències per part del DACC per executar-les o perquè ja s'estan implementant actualment.

Aquest procés es concreta en el present document amb 69 mesures i una proposta de 174 accions diferents. Aquest vol ser un document viu del què, amb la col·laboració del sector ramader extensiu de Catalunya, es pugui fer el seguiment i l'actualització segons les necessitats.

3. Arbre de problemes

Fruits del document de Bases del Pla i complementat amb les sessions participatives de contrast de diagnòstic i les territorials s'ha elaborat l'arbre de problemes que mira de resumir, de manera visual, els reptes que afronta el sector i als quals s'hauria de donar resposta amb aquest Pla.

Figura 3. Arbre de problemes realitzat amb la identificació de problemàtiques que enfronta el sector resultat del procés participatiu realitzat a Catalunya. Font: Elaboració pròpia a partir de l'esquema de l'elaborat per WWF España i Trashumancia y Naturaleza per a l'Estrategia Nacional para la Ganadería Extensiva.

Baixa rendibilitat econòmica

La ramaderia extensiva requereix una gestió eficient per aconseguir una rendibilitat adequada. Cal considerar :

Costos de producció: La ramaderia extensiva pot implicar una major inversió en terrenys i personal per a la gestió dels animals. Això pot elevar els costos de producció i reduir la rendibilitat.

Menor productivitat: La ramaderia extensiva pot tenir una menor productivitat en comparació amb la ramaderia intensiva, ja que els animals tenen un creixement més lent. Això pot reduir la quantitat de carn, llet o altres productes que es poden obtenir per animal i any.

Variacions del mercat: Els productes de la ramaderia extensiva solen tenir un preu més elevat en el mercat a causa de la seva qualitat superior i dels costos de producció més alts. No obstant, els preus poden fluctuar segons la demanda i la oferta, el que pot afectar la rendibilitat dels productors.

Estacionalitat: La disponibilitat de pastures i farratges varia segons la temporada i les condicions climàtiques, el que pot limitar la producció i afectar la rendibilitat.

Competència amb altres sectors: La ramaderia extensiva competeix amb altres sectors per l'ús dels terrenys i la disponibilitat d'aigua i altres recursos. Això pot afectar la rendibilitat, especialment si la competència és amb sectors més lucratiu o subvencionats.

18

Polítiques de consum

Les polítiques de consum poden afectar la ramaderia extensiva de diverses maneres, en funció de les decisions que prenguin les persones consumidores i els governs. A continuació, es detallen algunes problemàtiques que poden sorgir a causa de les polítiques de consum:

Demanda de productes de baix cost: En molts països, els consumidors estan cada vegada més preocupats pel preu dels productes alimentaris i busquen opcions més econòmiques.

Preferència per productes industrials: Molts consumidors prefereixen els productes alimentaris industrialitzats i processats, que tenen un preu més baix i són més còmodes d'adquirir.

Normatives de producció: Els governs poden establir normatives que regulin la producció de productes de ramaderia, i això pot afectar la ramaderia extensiva en particular, ja que moltes vegades les normatives estan dissenyades per a la producció industrial. Això pot fer que els productors/es de ramaderia extensiva hagin de fer inversions addicionals per complir amb les normatives i afectar la seva rendibilitat.

Aplicació de la PAC

La Política Agrícola Comuna (PAC) és una política europea que afecta significativament la ramaderia extensiva a Catalunya. Tot i que la PAC té com a objectiu promoure la producció agrícola i ramadera i millorar la sostenibilitat, la seva implementació pot tenir efectes negatius en la ramaderia extensiva.

Els ajuts de la PAC no són suficients per mantenir la viabilitat de molts ramaders extensius a Catalunya. Això es deu, en part, a les desigualtats en la distribució d'aquests ajuts. Això fa que els ramaders extensius hagin de fer front a uns costos més alts per mantenir les seves explotacions, el que els fa menys competitius.

Les mesures de la PAC poden incentivar la intensificació de la producció ramadera, ja que els ajuts es basen sovint en la producció de quantitats més elevades de productes. Això pot fer que els productors de ramaderia extensiva, que es basen en la producció de qualitat en lloc de la quantitat, es trobin en desavantatge.

Les regulacions de la PAC, especialment les que afecten el benestar animal i la gestió dels pasturatges, poden ser excessives per a la ramaderia extensiva. Això pot fer que els ramaders extensius hagin de fer front a uns costos addicionals per complir amb aquestes regulacions, el que els fa menys competitius en relació amb els productors de la ramaderia intensiva.

Normatives no adaptades

Com s'ha esmentat més amunt, un dels problemes més importants de la ramaderia extensiva és que les normatives i regulacions establertes per les autoritats no sempre estan adaptades a la seva realitat. Les normatives que limiten l'ús de la pastura poden ser un gran obstacle per als ramaders/es extensius, ja que la base de la seva activitat és precisament el pasturatge dels animals. Això es deu a la manca de comprensió sobre el funcionament de la ramaderia extensiva per part de les autoritats i, per tant, la imposició de normatives que no tenen en compte la seva realitat.

La falta d'adaptació de les normatives a la realitat de la ramaderia extensiva pot comportar un risc de desaparició d'aquesta activitat, ja que molts ramaders poden veure's obligats a abandonar la seva activitat per no poder fer front als costos addicionals imposats per les regulacions.

Falta de teixit associatiu

La falta de teixit associatiu en la ramaderia extensiva és un problema important que afecta a molts ramaders. Aquesta problemàtica es deu a la falta de col·laboració i cooperació entre els diferents actors de la cadena de valor de la ramaderia extensiva, com ara els ramaders, els transformadors, els distribuïdors i els consumidors.

Aquesta manca de col·laboració pot comportar problemes com la dificultat per accedir a mercats més amplis o manca de poder negociador.

Falta de relleu generacional

A Catalunya, la situació pel que fa al relleu generacional de la ramaderia extensiva és preocupant. La mitjana d'edat dels ramaders és elevada i molts d'ells no tenen successors per continuar amb l'activitat.

Segons dades del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural de la Generalitat de Catalunya, el 66% dels ramaders tenen més de 50 anys i només el 5% són menors de 35 anys. A més, la tendència és a la disminució dels ramaders actius, amb una pèrdua del 7% entre els anys 2010 i 2020.

Aquesta situació es deu a diversos factors, com ara la falta d'interès dels joves per dedicar-se a l'activitat ramadera, la manca de suport i incentius per als joves que volen

iniciar-se en aquest sector, la dificultat per accedir a la terra i el finançament, i la falta de professionalització del sector.

Per aquesta raó, és important promoure polítiques i accions que incentiven el relleu generacional en la ramaderia extensiva, per garantir la continuïtat de l'activitat i la preservació dels paisatges i la biodiversitat que es deriven d'aquesta pràctica.

Falta d'informació de la societat civil

La manca de coneixement per part de la població sobre què és la ramaderia extensiva comporta una menor demanda dels seus productes. Si la població no coneix la importància de la producció ramadera extensiva i els serveis ambientals amb els quals proveeix al conjunt de la societat, és possible que no hi hagi suficient demanda per als productes que es produeixen.

A més, si la població no coneix la importància de la ramaderia extensiva, és possible que les institucions no donin prou suport a aquesta activitat. Això pot dificultar la seva supervivència i conduir a la desaparició de la ramaderia extensiva.

Polítiques de desenvolupament rural

Les polítiques de desenvolupament rural són necessàries per al creixement econòmic i social de les zones rurals, però és important que es dissenyin amb la finalitat de no perjudicar activitats clau com la ramaderia extensiva.

Conflicte fauna salvatge

La ramaderia extensiva i la fauna salvatge poden entrar en conflicte en diferents situacions:

Depredació del bestiar per part de la fauna salvatge: En algunes zones rurals, els animals salvatges com el llop o l'ós poden atacar el bestiar extensiu i causar pèrdues econòmiques als ramaders.

Competència per les pastures: Alguns animals salvatges com els cérvols o els cabirols poden competir amb el bestiar per les pastures, reduint la disponibilitat d'aliment per als animals criats en extensiu. Això pot afectar la salut i el creixement dels animals, i en última instància, la productivitat de la ramaderia extensiva.

Transmissió de malalties: El contacte entre les espècies salvatges i els animals de la ramaderia extensiva facilita el contagi, en ambdós sentits, de malalties com la Tuberculosi.

Conflicte usos del territori

El conflicte entre els usos del territori i la ramaderia extensiva es deu a la competència per l'espai i els recursos naturals. La ramaderia extensiva necessita zones obertes amb pastures per al bestiar, mentre que altres activitats com ara l'agricultura, la silvicultura o el turisme també necessiten utilitzar aquestes zones per al seu desenvolupament.

A més, les polítiques i incentius públics poden afavorir altres usos del territori que no són compatibles amb la ramaderia extensiva, com ara la construcció d'infraestructures o la promoció de monocultius intensius.

Aquest conflicte es pot agreujar en zones de gran pressió urbanística o turística, on la demanda d'usos del territori no agrícoles és més elevada. Això pot portar a una disminució de la disponibilitat de pastures i a un augment dels costos de producció per als ramaders, que s'enfronten a una competència més gran per l'ús dels recursos naturals.

Dificultat d'accés als recursos

La ramaderia extensiva es desenvolupa principalment en zones de muntanya, on les pastures són escasses i la climatologia pot ser adversa, amb estius secs i hiverns freds. Això fa que els ramaders hagin de gestionar amb cura els recursos disponibles, com ara les pastures, per tal de mantenir la seva activitat econòmicament viable.

A més, també han de fer front a altres dificultats, com ara l'accés a l'habitatge, la falta d'infraestructures i serveis en zones rurals, com ara la connexió a internet o l'atenció mèdica. També poden trobar dificultats per accedir a subvencions o ajudes públiques per a la seva activitat, ja que moltes vegades les normatives no estan adaptades a les seves necessitats.

Transferència tecnològica insuficient

La transferència tecnològica es refereix a la transferència de coneixement i tecnologia des de les institucions d'investigació i desenvolupament cap als agents implicats en una determinada activitat econòmica, com ara la ramaderia extensiva. Aquesta transferència té com a objectiu millorar l'eficiència i la productivitat d'aquesta activitat.

No obstant, la transferència tecnològica en temàtica de ramaderia extensiva sovint es considera insuficient per diverses raons. Una d'elles és que aquesta activitat agrícola està dominada per petites explotacions amb pocs recursos per accedir als coneixements i les tecnologies més avançades. Això fa que moltes vegades els ramaders no siguin conscients de les possibilitats que ofereixen les noves tecnologies o no tinguin els recursos per implementar-les.

A més, també hi ha una manca d'adaptació de les tecnologies a les necessitats concretes de la ramaderia extensiva, ja que moltes vegades es desenvolupen a partir d'experiències en altres sectors o activitats agrícoles, o bé es dissenyen per a explotacions de major envergadura.

Finalment, també és important destacar que la ramaderia extensiva és una activitat amb un gran valor cultural i social, que implica la gestió dels recursos naturals i la conservació del paisatge i la biodiversitat. Per això, és important que la transferència tecnològica no es limiti només a la millora de la productivitat, sinó que també s'abordi de manera integrada amb altres aspectes socials, culturals i ambientals que són fonamentals per a la viabilitat d'aquesta activitat.

Absència en universitats i formació professional

L'absència d'assignatures específiques sobre ramaderia extensiva a les universitats de Catalunya pot ser atribuïda a diversos factors. Un d'ells és que aquesta activitat agrícola ha estat tradicionalment menys valorada i estudiada que altres activitats agrícoles, com ara l'agricultura intensiva o la ramaderia intensiva.

A més, la ramaderia extensiva es desenvolupa principalment en zones rurals i de muntanya, on l'oferta universitària és menor i es concentra en àrees temàtiques més relacionades amb la gestió del territori i la conservació ambiental.

No obstant, és important destacar que la ramaderia extensiva és una activitat agrícola amb un gran valor cultural, social i ambiental, que requereix de coneixements específics per garantir la seva sostenibilitat i viabilitat econòmica. En aquest sentit, seria desitjable que les universitats i altres institucions d'ensenyament superior de Catalunya incorporin assignatures específiques sobre ramaderia extensiva en les seves línies temàtiques relacionades amb la gestió del territori, la biodiversitat i la sostenibilitat agrícola.

Així mateix, també seria important fomentar la investigació i el desenvolupament en aquest àmbit per a la generació de coneixement específic i la transferència de tecnologia cap als agents implicats en la ramaderia extensiva. Aquestes iniciatives podrien contribuir a millorar la formació i capacitació dels professionals implicats en aquest sector i a impulsar la seva sostenibilitat i desenvolupament futur.

Falta d'investigació

La majoria de la recerca agrària a Catalunya se centra en temes com la millora genètica, l'agricultura de precisió, la producció de cultius intensius, la gestió de l'aigua i la seguretat alimentària, entre altres temes.

La manca d'investigació en ramaderia extensiva pot comportar diversos problemes. La falta de coneixement pot resultar en una menor oferta de carn i llet produïdes de manera extensiva, cosa que podria portar a un augment dels preus i una disminució de la disponibilitat d'aquests productes. A més, també pot limitar la capacitat dels productors per a millorar la seva productivitat i eficiència, ja que no existeixen prou estudis i dades que els permetin comprendre millor les característiques d'aquesta forma de producció. Això pot impedir que els productors puguin implementar noves tecnologies o millorar els seus processos de producció.

No obstant això, en els últims anys ha crescut l'interès a les universitats per la recerca en matèria de ramaderia extensiva.

Falta de caracterització i diferenciació de la ramaderia extensiva

La falta de caracterització i diferenciació de la ramaderia extensiva té diverses implicacions negatives, tant per als productors com per als consumidors i per al medi ambient.

La falta de caracterització i diferenciació de la ramaderia extensiva pot dificultar la identificació de les característiques específiques d'aquesta forma de producció, com ara la seva sostenibilitat, el benestar animal i la qualitat dels productes. Això fa que les persones productores tinguin menys oportunitats de vendre els seus productes a un preu just i que no puguin competir amb altres formes de producció més convencionals.

A més, fa que sigui difícil per als consumidors saber què estan comprant i si el producte prové d'un sistema de producció extensiu o intensiu. Això pot ser important per a aquelles persones consumidores que busquen productes més saludables, sostenibles i ètics, i que estan disposats a pagar més per ells.

Finalment, la ramaderia extensiva té un menor impacte ambiental que la ramaderia intensiva, ja que els animals pasturen en prats naturals i contribueixen a la conservació dels ecosistemes locals. No diferenciar la ramaderia extensiva pot fer que es perdi aquesta forma de producció sostenible i que es fomenti la intensificació de la producció, amb l'impacte ambiental que això comporta.

Falta de coordinació entre administracions i polítiques sectorials

La falta de coordinació entre administracions i polítiques sectorials pot suposar diverses dificultats per al sector agrari en general, i en particular per a la ramaderia extensiva.

Les polítiques sectorials a vegades són fragmentades i amb manca de coherència, ja que cada administració pot tenir diferents objectius i estratègies per al sector agrari. Això pot dificultar la implementació d'un model de producció sostenible i compromès amb el benestar animal, com és el cas de la ramaderia extensiva.

Aquesta falta de coordinació pot crear inseguretats jurídiques per a les persones productores, ja que les normatives i regulacions poden ser diferents en funció de la regió o l'administració que els apliqui. Això pot dificultar la planificació i gestió dels negocis agroramaders.

4. Objectius

L'objectiu general del pla estratègic és adquirir un millor coneixement de l'estat de la ramaderia extensiva a Catalunya i dissenyar línies estratègiques que millorin la situació actual del sector.

Aquest objectiu general es concreta en els següents objectius específics:

1. Afavorir la viabilitat econòmica i sostenibilitat de les explotacions i altres subsectors associats a la ramaderia extensiva.
2. Diferenciar, tant en l'àmbit legal com en la cadena de valor, la ramaderia extensiva donant a conèixer els seus beneficis i serveis ambientals.
3. Fomentar i impulsar la comercialització i el consum dels productes i serveis derivats de la ramaderia extensiva.
4. Millorar l'acció de govern sobre la ramaderia extensiva, entesa com les actuacions de l'administració pública que afecten les persones titulars d'explotacions ramaderes en extensiu i altres ens del sector.
5. Potenciar un nou model de governança recolzat en la participació de tot el sector i els agents actius en el territori i en la cadena de valor de la ramaderia extensiva.

24

5. Estructura del Pla

Per tal de donar resposta als reptes que encara la ramaderia extensiva a Catalunya i poder dissenyar estratègies per millorar la seva situació s'ha diferenciat 6 eixos d'actuació: producció ramadera sostenible, cadena de valor, gestió del territori, participació i governança, valorització, comunicació, promoció i generació de coneixement i innovació.

Aquesta divisió en eixos permet dissenyar línies estratègiques que donin resposta a les dificultats plantejades durant la diagnosi. Tanmateix, és una divisió executiva ja que el plantejament ha de ser interrelacionat i global.

Eix 1.	Producció ramadera sostenible
Eix 2.	Cadena de Valor
Eix 3.	Gestió del Territori
ET 1.	Participació i governança
ET 2.	Valorització, comunicació, promoció
ET 3.	Generació de coneixement i innovació

Cada eix es troba subdividit en línies estratègiques, que al seu torn contenen mesures amb accions concretes per mirar de donar resposta a les problemàtiques detectades.

Eix 1 Producció ramadera sostenible 6 LÍNIES ESTRATÈGIQUES 23 MESURES 72 ACCIONS	Eix 2 Cadena de Valor 4 LÍNIES ESTRATÈGIQUES 10 MESURES 29 ACCIONS	Eix 3 Gestió del territori 4 LÍNIES ESTRATÈGIQUES 17 MESURES 31 ACCIONS
Eix Transversal 1 Participació i governança 5 LÍNIES ESTRATÈGIQUES 11 MESURES 20 ACCIONS		
Eix Transversal 2 Valorització, comunicació i promoció 2 LÍNIES ESTRATÈGIQUES 6 MESURES 16 ACCIONS		
Eix Transversal 3 Generació de coneixement i innovació 1 LÍNIA ESTRATÈGICA 2 MESURES 6 ACCIONS		

Eix 1

Producció ramadera sostenible

En aquest eix s'aborda el model productiu de la ramaderia extensiva, fent especial èmfasi en la necessitat que sigui sostenible a tots els nivells: econòmic, social i ambiental.

Objectius

- Impulsar la formació i el desenvolupament de sistemes de coneixement e innovació en el àmbit de la ramaderia extensiva.
- Promoure noves incorporacions facilitant l'accés a la terra i el relleu generacional.
- Promoure l'ús de pràctiques sostenibles amb el medi ambient, apostant per una transició agroecològica.
- Vetllar per la viabilitat econòmica i social dels projectes productius empresarials de manera que es garanteixi la seva perdurabilitat en el temps.
- Reduir els riscos financers de les explotacions extensives i millorar la seva prevenció i gestió del risc.
- Adaptar el model de salut, bioseguretat i benestar animal a les condicions de la ramaderia extensiva.
- Potenciar la mobilitat ramadera i la transhumància.
- Reduir els danys a la ramaderia extensiva i millora de la coexistència amb la fauna salvatge.
- Fomentar la igualtat i suport al paper de les dones en la ramaderia extensiva.
- Millorar l'ocupació en ramaderia extensiva.
- Optimitzar els aspectes socials vinculats a la ramaderia extensiva: teixit social, associacionisme, formació.
- Investigar, desenvolupar i innovar en ramaderia extensiva.
- Adaptar la ramaderia extensiva al canvi climàtic i desenvolupar el seu potencial de mitigació.

26

Per abordar l'eix 1 s'ha identificat 6 línies estratègiques a treballar:

- **Línia estratègica 1.1.** Millorar la rendibilitat i viabilitat socioeconòmica de les explotacions ramaderes en extensiu.
- **Línia estratègica 1.2.** Optimització de les relacions entre la ramaderia extensiva i el territori.
- **Línia estratègica 1.3.** Protegir, facilitar i promoure la mobilitat ramadera i transhumància.
- **Línia estratègica 1.4.** Millorar la qualitat de vida i les condicions laborals de les persones que es dediquen a la ramaderia extensiva .
- **Línia estratègica 1.5.** Facilitar les noves incorporacions al sector de la ramaderia extensiva
- **Línia estratègica 1.6.** Afavorir la sostenibilitat ambiental de las explotacions

► Eix 2

Cadena de valor

El segon eix incideix especialment en tots els aspectes que poden contribuir a millorar el pes que té la ramaderia extensiva en tota la cadena de valor, així com sobre l'estratègia territorial.

Objectius

- Fomentar el compromís territorial de tots els agents que intervenen en el sistema agroalimentari, reforçant vincles, i una visió compartida del sector.
- Promoure l'optimització dels circuits comercials de venda de proximitat des de la innovació, amb una perspectiva de sostenibilitat i de responsabilitat social, ambiental i econòmica.
- Diferenciar els productes de la ramaderia extensiva.
- Planificar i desenvolupar infraestructures descentralitzades per a la ramaderia extensiva.
- Desenvolupar el suport de les administracions a la ramaderia extensiva a través de les diferents eines al seu abast: compra pública, desenvolupament normatiu, etiquetatge, simplificació de tràmits, adaptació de mesures higiènic-sanitàries, etc.

27

Per abordar l'eix 2 s'ha identificat 4 línies estratègiques a treballar:

- **Línia estratègica 2.1.** Creació, gestió i manteniment de les infraestructures necessàries per a la ramaderia extensiva.
- **Línia estratègica 2.2.** Foment del consum de carn provinent de Ramaderia Extensiva.
- **Línia estratègica 2.3.** Fomentar l'ús de la llana i la pell en les diferents indústries.
- **Línia estratègica 2.4.** Optimitzar dels circuits comercials.

► Eix 3

Gestió del territori

Eix que pretén abordar la interrelació entre ramaderia extensiva i el seu impacte en el territori per tal d'aconseguir una gestió sostenible d'aquest.

Objectius

- Optimització dels recursos pasturables del territori per al seu ús sostenible per part de la ramaderia extensiva.
- Optimitzar la base territorial de les explotacions: accés a la terra, l'habitatge i els recursos naturals.
- Prevenir els incendis mitjançant pasturatge.
- Conservar i recuperar hàbitats lligats a la ramaderia extensiva.
- Potenciar la biodiversitat lligada a sistemes ramaders extensius i d'alt valor natural.
- Protegir i promoure el llegat cultural lligat a la ramaderia extensiva i la pastura.
- Integrar la ramaderia extensiva en les figures de planificació i gestió del territori.
- Ampliar el suport d'altres agents actius en els territoris a la gestió de la vegetació mitjançant pasturatge.
- Recuperar i potenciar el patrimoni genètic i la diversitat dels animals domèstics.

28

Per abordar l'eix 3 s'ha identificat 4 línies estratègiques a treballar:

- **Línia estratègica 3.1.** Conservació i recuperació d'hàbitats lligats a la ramaderia extensiva.
- **Línia estratègica 3.2.** Potenciar la biodiversitat i sistemes ramaders extensius d'alt valor natural.
- **Línia estratègica 3.3.** Protegir i promoure el patrimoni genètic i races autòctones.
- **Línia estratègica 3.4.** Integració de la ramaderia extensiva en les figures i eines de planificació i gestió del territori.

► Eix transversal 1

Participació i governança

Aquest eix transversal aborda els mecanismes de participació necessaris per afrontar de manera conjunta els reptes que presenta la ramaderia extensiva i generar una governança compartida que permeti implementar les mesures necessàries per a la seva millora.

Objectius

- Dissenyar els processos de participació per recollir totes les inquietuds del sector i co-dissenyar les solucions als actuals problemes a partir d'una participació efectiva i qualificada de tot el sector.
- Millorar la representació del sector en la presa de decisions, augmentant la seva legitimitat i per tant, l'adopció i èxit de les propostes.
- Posar en valor les veus minoritàries del sector.
- Crear els espais permanents de debat entre administració, sector i altres agents rellevants.
- Dissenyar i implementar una governança del sector que permeti l'empoderament d'aquest i la implicació en la presa de decisions.

Per abordar l'eix transversal 1 s'ha identificat 5 línies estratègiques a treballar:

29

- **Línia estratègica T1.1.** Adaptar les polítiques públiques a la realitat de la Ramaderia extensiva.
- **Línia estratègica T1.2.** Fomentar la coordinació entre diferents administracions i nivells administratius (europeu, estatal, regional i local) en aspectes relacionats amb la ramaderia extensiva.
- **Línia estratègica T1.3.** Assegurar la participació real i efectiva del sector productiu i la societat civil en relació amb la ramaderia extensiva.
- **Línia estratègica T1.4.** Promoure el teixit associatiu i la vertebració del sector ramader extensiu.
- **Línia estratègica T1.5.** Disminuir la càrrega burocràtica a la que es troba sotmesa la ramaderia extensiva.

► Eix transversal 2

Valorització, comunicació, promoció

Aquest eix recull totes aquelles accions que poden incidir de manera més específica sobre la imatge que es projecta de la ramaderia extensiva i el seu posicionament com a model sostenible de qualitat i que promouen una ruralitat més resilient i circular.

Objectius

- Donar a conèixer els beneficis que suposa la ramaderia extensiva per la dinamització del món rural, pel medi ambient i pel conjunt de consumidors/es.
- Millorar el posicionament de la ramaderia extensiva en els mercats mitjançant una estratègia de comunicació clara sobre els productes que procedeixen d'aquest tipus de maneig.
- Diferenciar els productes provinents de la ramaderia extensiva per facilitar l'elecció a les persones consumidores.
- Informar i promoure els productes procedents de la ramaderia extensiva cap a les persones consumidores i grups de consum.

Per abordar l'eix transversal 2 s'ha identificat 2 línies estratègiques a treballar:

- **Línia estratègica T2.1.** Campanyes de sensibilització sobre la ramaderia extensiva.
- **Línia estratègica T2.2.** Visibilitzar i reconèixer el paper de la dona ramadera extensiva.

► Eix transversal 3

Generació de coneixement i innovació

En aquest eix es recullen totes les accions que incideixen sobre la innovació en les empreses ramaderes, la millora competencial, la investigació i la transferència de coneixement en la ramaderia extensiva.

Objectius

- Millorar la caracterització de la ramaderia extensiva per tal de poder-la diferenciar de la ramaderia industrial.
- Millorar els indicadors que s'utilitzen per discriminar l'extensivitat i diferenciar aquestes explotacions, segons el seu grau d'extensivitat, en les bases estadístiques.
- Posar en valor el coneixement tradicional i aplicar-lo als nous sistemes agroramaders.
- Millorar la innovació empresarial, específicament en les àrees que poden reforçar els valors que sostenen la visió territorial.
- Millorar la competitivitat del sector entesa com l'entramat d'empreses i agents que intervenen en qualsevol punt de la cadena de valor de les produccions locals (rematants, restauració, carnisseries). Així, no només es fa referència a productors i productores, si no també a les diferents iniciatives, tant públiques com privades i a altres agents que hi poden estar relacionats (tècnics dinamitzadors, càrrecs electes, associacions empresarials, etc.) que defensen i impulsen una visió del territori.
- Incidir en la millora de competències i professionalització d'empreses, tècnics i agents que intervenen en el sistema agroalimentari que permet generar canvis en positiu a nivell global.

31

Per abordar l'eix transversal 3 s'ha identificat 1 línia estratègiques a treballar:

- **Línia estratègica T3.1.** Diferenciar els productes de la ramaderia extensiva.

6. Mesures a desenvolupar

El Pla estratègic de la ramaderia extensiva aspira a articular el sector primari competitiu, arrelat territorialment al país i basat en la seva diversitat, que produeixi uns aliments accessibles, saludables i de qualitat, reconeguts pels consumidors i consumidores. Per assolir aquest objectiu cal activar una sèrie de mesures que es desplega a continuació.

Per a cada mesura s'ha elaborat una fitxa amb la següent informació:

1. Codi de la mesura com a identificador
2. Eix al qual pertany
3. Línia estratègica que segueix
4. Prioritat: Segons les prioritzacions que es van fer durant el procés participatiu s'endrecen les diferents mesures en prioritat alta, mitja o baixa
5. Viabilitat: expressa si la mesura proposada compta amb els diferents recursos perquè es pugui implementar. Pot ser viabilitat alta, mitja o baixa.
6. Termini d'implementació
7. Un llistat d'accions necessàries per assolir la mesura

Eix 1

Producció ramadera sostenible

Mesura 1.1.1. Foment i reconeixement dels serveis ambientals que genera la ramaderia extensiva

Eix 1 Producció ramadera sostenible

Línia estratègica 1.1. Millorar la rendibilitat i viabilitat socioeconòmica de les explotacions ramaderes en extensiu

Prioritat	alta
Viabilitat	alta
Termini d'implementació	curt

Acció
1 Elaborar un informe de les dificultats urbanístiques amb que es troben les administracions locals a l'hora de donar permisos d'obres per a instal·lacions ramaderes
2 Tramitar una flexibilització de la normativa urbanística per a instal·lacions ramaderes en projectes de prevenció d'incendis
3 Donar a conèixer la flexibilització de la norma
4 Facilitar la contractació del servei de pastura per a la prevenció d'incendis
5 Revisar la interpretació fiscal del PSA
6 Modificar l'ajut a la gestió forestal sostenible per a la prevenció d'incendis mitjançant pasturatge per donar millor cobertura al sector
7 Crear una línia d'ajut per al PSA adaptada
8 Crear una línia d'ajuts pels ens locals per a estudis de caracterització i ordenació de pastures arbrades
9 Crear una línia d'ajuts pels ens locals per a la recuperació de pastures i adquisició i manteniment d'instal·lacions i mitjans de contenció dels animals
10 Reconèixer i comunicar la importància de la silvopastura com a pràctica de ramadera extensiva sostenible.
11. Elaborar un manual de bones pràctiques per a les administracions locals per a la gestió de forest i prevenció d'incendis mitjançant la promoció del silvopastura

12 Facilitar eines per a executar projectes. Crear i distribuir eines administratives (plecs de clàusules, informació urbanística, exemples de projectes) als ens locals per tal de facilitar la promoció i gestió de projectes de pastura dirigida per a la prevenció d'incendi

13 Capacitar per a l'avaluació dels resultats. Crear i oferir una capacitat als tècnics i tècniques de les administracions per poder avaluar correctament els resultats de reducció de la massa combustible per a la reducció del risc d'incendi i poder ajustar el pagament pel servei en base als resultats

14 Realitzar una prova pilot de formació i contractació de pastors per part de l'administració

Mesura 1.1.2. Consideració a la futura PAC les especificitats de la ramaderia extensiva a l'hora de definir aspectes clau per a la percepció dels ajuts

Eix 1 Producció ramadera sostenible

Línia estratègica 1.1. Millorar la rendibilitat i viabilitat socioeconòmica de les explotacions ramaderes en extensiu

Prioritat	Alta
Viabilitat	mitja
Termini d'implementació	llarg

34

Acció

1 Crear un grup de treball específic sobre Ramaderia Extensiva i la PAC per poder fer una avaluació constant dels impactes de les ajudes i treballar propostes per al nou període

2 Vetllar perquè des de la Secretaria d'Agenda Rural es treballi des de ja en els requisits de les diferents ajudes de la PAC pel proper període

Mesura 1.2.1. Convivència amb la fauna salvatge

Eix 1 Producció ramadera sostenible

Línia estratègica 1.2. Optimització de les relacions entre la ramaderia extensiva i el territori

Prioritat	alta
Viabilitat	Mitja

Termini d'implementació	curt

Acció
1 Crear una línia d'ajuts per a la innovació i millora de les explotacions (per estructures sanitàries)
2 Professionalitzar la gestió de la fauna salvatge a través de l'execució i seguiment dels plans d'aprofitament cinegètic
3 Regular, controlar, vigilar i sancionar els danys per gossos als ramats
4 Realitzar accions pedagògiques dirigides a les persones propietàries d'animals de companyia i mascotes
5 Establir ajuts per a explotacions que treballin en zones de grans carnívors establerts per grups multidisciplinars
6 Mantenir l'Espai Ós com a espai permanent de debat sobre la convivència amb la fauna salvatge
7 Vetllar per un discurs conciliador sobre els atacs de fauna salvatge
8 Elaborar i implementar un Pla d'equipaments de les muntanyes guardades i millorar-ne les condicions
9 Crear una línia d'ajut per a l'adquisició de tancaments de prats i pastures
10 Crear una línia d'indemnització quan de les pèrdues calculant pèrdua de producció i valorar el producte amb els preus del mercat actual
11 Crear una línia d'ajut per a la contractació de pastors/es de muntanya per guardar ramats a l'estiu

35

Mesura 1.2.2. Mitigació de conflictes amb altres persones usuàries de les zones de pastura

Eix 1 Producció ramadera sostenible

Línia estratègica 1.2. Optimització de les relacions entre la ramaderia extensiva i el territori

Prioritat	Mitja
Viabilitat	Mitja
Termini d'implementació	Curt-mig

Acció

1 Regular les activitats d'oci que comparteixen espai i temporada per afavorir la convivència amb la ramaderia extensiva, per a la protecció dels ramats i de les infraestructures ramaderes muntanya

2 Instal·lar senyalització "Zona de Ramaderia Extensiva" a totes les zones de pastura que expliqui què és la RE i com comportar-se de manera respectuosa

Mesura 1.3.1. Aprovació i actualització amb validesa legal dels projectes de classificació de vies ramaderes. Amb normes d'ús i de manteniment d'aquestes vies

Eix 1 Producció ramadera sostenible

Línia estratègica 1.3. Protegir, facilitar i promoure la mobilitat ramadera i transhumància

Prioritat	Baixa
Viabilitat	Mitja-baixa
Termini d'implementació	mig

36

1 Fer un estudi de quin és l'ús actual real dels camins transhumants

Mesura 1.3.2. Informació de l'existència de les vies ramaderes i el seu ús als possibles implicats.

Eix 1 Producció ramadera sostenible

Línia estratègica 1.3. Protegir, facilitar i promoure la mobilitat ramadera i transhumància

Prioritat	Baixa
Viabilitat	Mitja
Termini d'implementació	mig

Acció

- 1 Millorar la senyalització i manteniment d'aquells que s'estiguin utilitzant
- 2 Fer un mapa actualitzat de les vies pecuàries i el seu grau d'utilització actual i potencial

Mesura 1.3.4. Dotació de mànegues de maneig, punts d'aigua i tancats per acollir ramats en transhumància i els ramats a muntanya

Eix 1 Producció ramadera sostenible

Línia estratègica 1.3. Protegir, facilitar i promoure la mobilitat ramadera i transhumància

Prioritat	Alta
Viabilitat	Alta
Termini d'implementació	curt

37

Acció

- 1 Crear una línia d'ajuts per a la innovació i millora de les explotacions (per estructures sanitàries) i de les zones de pastura. Perquè aquest ajut funcioni és necessari que es pugui atorgar sobre pressupost i no sobre despesa feta
- 2 Elaborar i implementar un Pla d'equipaments de les muntanyes guardades i millorar-ne les condicions

Mesura 1.4.1. Ajuts i facilitats per a la contractació temporal de personal suplent per millorar la qualitat de vida dels pastors/es

Eix 1 Producció ramadera sostenible

Línia estratègica 1.4. Millorar la qualitat de vida i les condicions laborals de les persones que es dediquen a la ramaderia extensiva

Prioritat	Alta
Viabilitat	Mitja-baixa

Termini d'implementació	llarg

1 Crear una línia d'ajuts, a l'estil de joves en pràctiques de garantia juvenil del SOC, però més adequades al sector. Això vol dir d'una durada més curta i sense que hi hagi el requisit d'haver estudiat un cicle formatiu. Que serveixin els cicles de les EA, la formació a l'escola de pastors o acreditar un mínim d'experiència al sector

Mesura 1.4.2. Millora de les condicions laborals de l'ofici de pastor/a

Eix 1 Producció ramadera sostenible

Línia estratègica 1.4. Millorar la qualitat de vida i les condicions laborals de les persones que es dediquen a la ramaderia extensiva

Prioritat	Alta
Viabilitat	Mitja-baixa
Termini d'implementació	Mig-llarg

38

Acció

1 Crear un grup de treball per adaptar el conveni col·lectiu dels treballadors agraris a la realitat de la ramaderia extensiva

2 Crear un conveni específic per als pastors/es de muntanya

Mesura 1.4.3. Facilitats per disposar de gossos de treball

Eix 1 Producció ramadera sostenible

Línia estratègica 1.4. Millorar la qualitat de vida i les condicions laborals de les persones que es dediquen a la ramaderia extensiva

Prioritat	Mitja
Viabilitat	Mitja

Termini d'implementació	mig

Acció
1 Crear i implementar una regulació específica per als gossos de treball
2 Reduir el tipus d'IVA al 4% dels costos de manteniment del gos com a "eina" de treball
3 Revisar l'esborrany de la llei de protecció i drets dels animals (AGE) per tal que no suposi una amenaça per a la ramaderia extensiva i el risc de desaparició del sector

Mesura 1.4.5. Millora de les assegurances agràries per adequar-les a la realitat climàtica actual

Eix 1 Producció ramadera sostenible

Línia estratègica 1.4. Millorar la qualitat de vida i les condicions laborals de les persones que es dediquen a la ramaderia extensiva

Prioritat	Alta
Viabilitat	Alta
Termini d'implementació	Mig

39

Acció
1 Crear una línia d'ajuts que sufragui una part de la contractació d'assegurances integrals

Mesura 1.5.1. Millora de l'accés a la terra

Eix 1 Producció ramadera sostenible

Línia estratègica 1.5. Facilitar les noves incorporacions al sector de la ramaderia extensiva

Prioritat	Alta
Viabilitat	Alta

Termini d'implementació	curt

Acció
1 Desplegar el reglament de la Llei d'Espais Agraris
2 Donar a conèixer la llei d'Espais Agraris
3 Dissenyar mecanismes de control per al bon funcionament de la Llei d'Espais Agraris
4 Coordinar les diferents iniciatives de bancs de terres existents

Mesura 1.5.2. Promoció incorporacions progressives per a nous agents

Eix 1 Producció ramadera sostenible

Línia estratègica 1.5. Facilitar les noves incorporacions al sector de la ramaderia extensiva

Prioritat	Alta
Viabilitat	alta
Termini d'implementació	curt

40

Acció
1 Dotar d'un marc legal apropiat als Espais Test Agraris. Cal parlar amb el Departament de Treball i veure quin tipus de convenis i paraigües legals poden acollir l'encaix d'un Espai Test
2 Crear espais test agraris especialitzats en ramaderia extensiva a Catalunya
3 Crear un grup de treball que comenci a treballar en propostes de cara al proper període de la PAC per mirar d'incorporar-hi millores pel sector, tals com: incorporacions progressives per a nous agents dins l'ajut de primera instal·lació

Mesura 1.5.4. Revisió dels criteris per a la incorporació de nous agents agraris

Eix 1 Producció ramadera sostenible

Línia estratègica 1.5. Facilitar les noves incorporacions al sector de la ramaderia extensiva

Prioritat	Mitja
Viabilitat	Baixa
Termini d'implementació	llarg

Acció
1 Crear un grup de treball que comenci a treballar en propostes de cara al proper període de la PAC per mirar d'incorporar-hi millores pel sector, tals com l'edat d'incorporació

Mesura 1.5.5. Promoció dels traspassos de finques extrafamiliars

Eix 1 Producció ramadera sostenible

Línia estratègica 1.5. Facilitar les noves incorporacions al sector de la ramaderia extensiva

41

Prioritat	Alta
Viabilitat	Alta
Termini d'implementació	mig

Acció
1 Crear i gestionar un repertori de traspassos d'explotacions. Creació d'una pàgina web amb les ofertes de les explotacions amb titulars que es jubilin en els propers 5-7 anys. Gestió de les ofertes
2 Dur a terme una campanya de comunicació sobre les instal·lacions i transmissions extrafamiliars

3 Crear una línia d'ajuts per les diagnosis d'explotacions de ramaderia extensiva en traspàs. Ajut destinat a encoratjar la realització d'un diagnòstic de l'explotació a traspasar, un cop el/la titular s'ha inscrit al repertori de traspassos d'explotacions. L'objectiu és avaluar el potencial de l'explotació que es traspassa (característiques bàsiques de les activitats que s'hi podrien dur a terme, viabilitat activitats econòmiques, valoració infraestructures existents, existència de mercats i comerç proper, possibilitat d'altres activitats relacionades, condicionants tècnics i urbanístics, etc.). L'indiar de 800 € / explotació

4 Crear una línia d'ajut per contractar futurs relleus. Ajut destinat a encoratjar titulars d'explotacions de més de 57 anys a contractar joves a temps complet amb la perspectiva de traspassa'ls-hi l'explotació. 4.000 € / any durant tres anys màxim

5 Acompanyar els traspassos d'explotacions en ramaderia extensiva. Ajut destinat a la preparació dels traspassos d'explotacions o a la incorporació d'un nou soci, en forma d'un acompanyament a titulars d'explotació entre 52 i 57 anys, per tal de determinar l'estat de l'explotació, identificar els factors claus, les etapes a seguir i les inversions a fer per tal de fer un traspàs, a mig termini, en les millors condicions possibles. 800 € /explotació

Mesura 1.5.6. Facilitació dels traspassos d'explotacions

Eix 1 Producció ramadera sostenible

Línia estratègica 1.5. Facilitar les noves incorporacions al sector de la ramaderia extensiva

42

Prioritat	Alta
Viabilitat	Mitja
Termini d'implementació	Mig-llarg

Acció

1 Crear una base de dades de persones titulars d'explotacions properes a la jubilació

2 Crear un programa de seguiment i acompanyament a les persones que agafin el relleu d'explotacions en ramaderia extensiva

3 Crear una línia d'ajuts per estudis de viabilitat i/o de mercat. Ajut per avaluar la viabilitat i el mercat d'un projecte d'instal·lació que prevegi un canvi de producció, de circuit de comercialització o la incorporació d'un producte amb valor afegit

4 Crear una línia d'ajut-prestació per la realització de pràctiques-transmissió. Prestació a les persones que estiguin inscrits en el programa de seguiment i acompanyament, que decideixin fer pràctiques-transmissió en una explotació de ramaderia extensiva a reprendre o a la qual associar-se, així com en un espai test ramader, per tal d'obtenir una formació pràctica sobre el funcionament del projecte

5 Crear una línia de préstec a reimpresa agrària del ICCA

Mesura 1.5.9. Reforç del servei de mentoratge impulsat de forma pilot a Catalunya per tal que pugui cobrir tots els territoris amb ramaderia extensiva que tuteli/acompanyi les noves incorporacions i faci un seguiment per a que coneguin a fons el sector i la viabilitat

Eix 1 Producció ramadera sostenible

Línia estratègica 1.5. Facilitar les noves incorporacions al sector de la ramaderia extensiva

Prioritat	Alta
Viabilitat	Alta
Termini d'implementació	curt

Acció

1 Escalar l'actual pilot per donar servei a totes les noves incorporacions. Que acompanyin tant a les persones que demanen l'ajut de jove instal·lació, com els que no

43

Mesura 1.5.10. Creació d'una figura administrativa que ajudi al traspàs o relleu de finques dins del seu territori d'intervenció

Eix 1 Producció ramadera sostenible

Línia estratègica 1.5. Facilitar les noves incorporacions al sector de la ramaderia extensiva

Prioritat	Alta
Viabilitat	Mitja
Termini d'implementació	Mig-llarg

Acció

- 1 Prova pilot d'un servei d'acompanyament al traspàs al Pallars Sobirà i estudi de la seva escalabilitat
- 2 Estudiar les possibilitats d'assumir-ho amb personal propi del DACC. Potser la mateixa figura de la dinamitzadora d'incorporacions se'n podria ocupar
- 3 Establir convenis amb entitats col·laboradores que realitzin aquesta tasca

Mesura 1.5.11. Creació d'avantatges fiscals per a afavorir les transmissions de finques

Eix 1 Producció ramadera sostenible

Línia estratègica 1.5. Facilitar les noves incorporacions al sector de la ramaderia extensiva

Prioritat	Alta
Viabilitat	Mitja
Termini d'implementació	mig

Acció

- 1 Demanar la revisió de la llei estatal 19/1995, de 4 de julio, de *Modernización de las Explotaciones Agrarias* per facilitar els traspasos d'explotacions agràries i ramaderes

44

Mesura 1.6.1. Impuls als nous models productius més sostenibles

Eix 1 Producció ramadera sostenible

Línia estratègica 1.6. Afavorir la sostenibilitat ambiental de las explotacions

Prioritat	Mitja
Viabilitat	Mitja
Termini d'implementació	Mig-llarg

Acció

1 Adaptar la normativa a la realitat de la ramaderia regenerativa

2 Divulgar i aplicar de tècniques agronòmiques regeneratives que incrementin la resiliència de les explotacions davant del canvi climàtic

Mesura 1.6.2. Incorporació del concepte d'emissions de carboni en funció de la tipologia d'explotacions ramaderes

Eix 1 Producció ramadera sostenible

Línia estratègica 1.6. Afavorir la sostenibilitat ambiental de las explotacions

Prioritat	Mitja
Viabilitat	Mitja
Termini d'implementació	llarg

Acció

1 Fer un recull de tots els estudis realitzats sobre ramaderia extensiva i CO₂

2 Crear un indicador de fixació de carboni

3 Utilitzar aquest indicador per posar algun tipus de distintiu respecte baixes emissions que permeti donar major puntuació en les diferents línies d'ajuts

45

Mesura 1.6.3. Limitació de la càrrega ramadera per equilibrar l'impacte de la ramaderia arreu del territori

Eix 1 Producció ramadera sostenible

Línia estratègica 1.6. Afavorir la sostenibilitat ambiental de las explotacions

Prioritat	Mitja
Viabilitat	Mitja
Termini d'implementació	Mig

Acció

1 Fer un estudi de càrregues ramaderes a les zones de pastura

2 Incorporar limitacions en les càrregues ramaderes com a requisits per optar a ajudes

Eix 2

Cadena de valor

Mesura 2.1.1. Foment dels equipaments compartits i públics de baixa capacitat

Eix 2 Cadena de valor

Línia estratègica 2.1. Creació, gestió i manteniment de les infraestructures necessàries per a la ramaderia extensiva

Prioritat	Mitja
Viabilitat	Alta
Termini d'implementació	curt

Acció
1 Establir una distància màxima entre les explotacions i aquestes infraestructures, que es tingui en compte en el moment de planificar la creació, promoció i distribució d'aquests equipaments en el territori
2 Garantir que aquests equipaments puguin tenir una línia ecològica, quan hi hagi explotacions ramaderes ecològiques a proximitat
3 Planificar i gestionar una xarxa d'escorxadors per a que totes les explotacions tinguin a l'abast una instal·lació de proximitat a una distància màxima, explorant, cas per cas, els sistemes més adients (porta a porta, escorxador mòbil, escorxador fixe,...) de manera que es redueixin costos i impactes en aquesta part de la cadena de valor

47

Mesura 2.1.2. Creació d'una xarxa d'escorxadors de baixa capacitat

Eix 2 Cadena de valor

Línia estratègica 2.1. Creació, gestió i manteniment de les infraestructures necessàries per a la ramaderia extensiva

Prioritat	Alta
Viabilitat	Mitja

Termini d'implementació	mig

Acció
1 Definir una persona responsable del paquet d'higiene (d'autocontrols/qualitat) que sigui "compartida" entre els diferents escorxadors per garantir que els autocontrols es facin i garantir el compliment del paquet higienico-sanitari.
2 Facilitar els procediments de gestió en els petits escorxadors, posant a disposició d'aquests establiments una persona responsable de la gestió que seria compartida entre diferents establiments. Podria tractar-se de la mateixa persona responsable del paquet higiènic o no.
3 Desenvolupar una formació per capacitar operaris d'escorxador

Mesura 2.2.1. Foment de la compra pública per a la restauració col·lectiva que contempli criteris de sostenibilitat i extensivitat

Eix 2 Cadena de valor

Línia estratègica 2.2. Foment del consum de carn provinent de Ramaderia Extensiva

48

Prioritat	Alta
Viabilitat	Alta-mitja
Termini d'implementació	Curt-mig

Acció
1 Elaborar i aprovar una llei de compra pública per a la restauració col·lectiva que contempli criteris de sostenibilitat i extensivitat

Mesura 2.2.2. Facilitació d'espais web o espais comuns per venda de productes als ramaders

Eix 2 Cadena de valor

Línia estratègica 2.2. Foment del consum de carn provinent de Ramaderia Extensiva

Prioritat	Baixa
Viabilitat	Alta
Termini d'implementació	curt

Acció
1 Afegir a la pestanya on comprar i tipus de producte de la gastroteca “Ramaderia extensiva”. https://www.gastroteca.cat/on-comprar/
2 Afegir a la pestanya on tastar i opcions alimentàries de la gastroteca “Ramaderia extensiva”. https://www.gastroteca.cat/on-tastar/
3 Dur a terme una campanya de difusió de la Gastroteca Per tal que el conjunt de la població conegui aquest espai i el tingui en compte per tal d'utilitzar-la com a eina per a la presa de decisions a l'hora de comprar producte agroalimentari

Mesura 2.3.1. Cerca de sector empresarial per fer la cadena de neteja de la llana

49

Eix 2 Cadena de valor

Línia estratègica 2.3. Fomentar l'ús de la llana i la pell en les diferents indústries

Prioritat	Mitja
Viabilitat	Mitja
Termini d'implementació	Mig

Acció
1 Encarregar un informe del sector de la llana a Catalunya: descripció de la cadena de valor, volums d'establiments i de producció, característiques de la producció catalana (tipus, qualitat, etc...), oportunitats del producte i subproductes en diversos sectors, casos d'èxit a nivell català, nacional i internacional, oportunitats d'innovació, etc...)
2 Organitzar una jornada per presentar els resultats de l'informe i aprofitar per ajuntar els experts que identifiquem a Catalunya que fan recerca sobre el tema i als agents de la cadena de valor del sector de la llana de casa nostra per promoure projectes de col·laboració conjunta i d'innovació

3 Donar a conèixer específicament els Ajuts a projectes pilot innovadors en productivitat i sostenibilitat agrícola per part de Grups Operatius a col·lectius susceptibles de poder treballar la gestió de la llana

4 Crear una taula de treball, en base als resultats obtinguts, per debatre el full de ruta dels propers anys

Mesura 2.3.2. Contacte amb emprenedors per fer un mix en innovació i artesania de la llana, que pugui competir amb els productes tèxtils sintètics

Eix 2 Cadena de valor

Línia estratègica 2.3. Fomentar l'ús de la llana i la pell en les diferents indústries

Prioritat	Mitja
Viabilitat	mitja
Termini d'implementació	mig

50

Acció

1 Encarregar un informe del sector de la llana a Catalunya: descripció de la cadena de valor, volums d'establiments i de producció, característiques de la producció catalana (tipus, qualitat, etc...), oportunitats del producte i subproductes en diversos sectors, casos d'èxit a nivell català, nacional i internacional, oportunitats d'innovació, etc...)

2 Organitzar una jornada per presentar els resultats de l'informe i aprofitar per ajuntar els experts que identifiquem a Catalunya que fan recerca sobre el tema i als agents de la cadena de valor del sector de la llana de casa nostra per promoure projectes de col·laboració conjunta i d'innovació

3 Donar a conèixer específicament els Ajuts a projectes pilot innovadors en productivitat i sostenibilitat agrícola per part de Grups Operatius a col·lectius susceptibles de poder treballar la gestió de la llana

4 Crear una taula de treball, en base als resultats obtinguts, per debatre el full de ruta dels propers anys

Mesura 2.3.3. Promoció de la creació d'infraestructures per la cadena de processament de la llana que estiguin implementades en el territori

Eix 2 Cadena de valor

Línia estratègica 2.3. Fomentar l'ús de la llana i la pell en les diferents indústries

Prioritat	Mitja
Viabilitat	Mig
Termini d'implementació	mig

Acció
1 Fer un estudi de viabilitat d'una infraestructura per al processament de la llana
2 Crear un equipament per al processament de la llana

Mesura 2.3.4. Creació d'una marca amb la llana de ramaderia extensiva per fer millorar-ne la comercialització

Eix 2 Cadena de valor

Línia estratègica 2.3. Fomentar l'ús de la llana i la pell en les diferents indústries

51

Prioritat	Mitja
Viabilitat	Mitja-baixa
Termini d'implementació	Mig-llarg

Acció
1 Coordinar aquesta mesura amb els resultats del hub de la llana Ripollesa que està en funcionament actualment
2 Organitzar una jornada informativa sobre què són les IGP i què impliquen pels productors/es
3 Fer un sondeig al sector per veure si hi ha voluntat de tirar endavant aquesta iniciativa
4 Crear una IGP de llana del Pirineu en cas que el sector ho vegi interessant

Mesura 2.4.1. Promoció de circuits curts de comercialització amb una marca de ramaderia extensiva o de pastura

Eix 2 Cadena de valor

Línia estratègica 2.4. Optimitzar dels circuits comercials

Prioritat	Alta
Viabilitat	Mitja
Termini d'implementació	Curt-llarg

Acció
1 Crear un ajut/incentiu per a explotacions que venguin en circuits curts
2 Crear una marca paraigua que identifiqui els productors que estiguin alineats amb l'estratègia de l'alimentació sostenible. La ramaderia extensiva ha d'estar dins d'aquests criteris
3 Vetllar perquè la marca paraigües que es desenvolupi inclogui la ramaderia extensiva com a un dels criteris

Mesura 2.4.2. Treball per a que les petites carnisseries/restaurants facin compra directa a ramaders/es de les canals senceres per aprofitar totes les parts

52

Eix 2 Cadena de valor

Línia estratègica 2.4. Optimitzar dels circuits comercials

Prioritat	Mitja
Viabilitat	Mitja
Termini d'implementació	Mig-llarg

Acció
1 Crear un pla pilot d'una llotja de productes de proximitat (enfocat a menjadors escolars) a la zona de l'Urgell diagnosticant els problemes que es generen en aquest plantejament
2 Valorar el resultat que ha donat l'acció de promoció de nous talls de corder (Projecte Al Teu Gust amb la Fundació Alícia)
3 Escalar aquest tipus de projecte a d'altres espècies i ampliar el radi d'actuació en cas que els resultats hagin significat un canvi

Eix 3

Gestió del territori

Mesura 3.1.1. Impuls de les cremes controlades

Eix 3 Gestió del territori

Línia estratègica 3.1. Conservació i recuperació d'hàbitats lligats a la ramaderia extensiva

Prioritat	Alta
Viabilitat	Baixa
Termini d'implementació	llarg

Acció
1 Recuperar la figura del tècnic de cremes
2 Augmentar el pressupost del GPIIP
3 Flexibilitzar la normativa ambiental per a cremes controlades

53

Mesura 3.1.2. Capacitació i acreditació del sector ramader per tal que les cremes controlades puguin ser una eina autogestionada

Eix 3 Gestió del territori

Línia estratègica 3.1. Conservació i recuperació d'hàbitats lligats a la ramaderia extensiva

Prioritat	Mitja
Viabilitat	Baixa
Termini d'implementació	llarg

Acció

1 Dissenyar i implementar una formació per a pagesos/es que vulguin fer servir el foc per a mantenir les pastures atenent al risc i condicions actuals

Mesura 3.1.3. Gestió i control exhaustiu de l'aplicació d'herbicides i fitosanitaris en terrenys que son aprofitats pels ramats

Eix 3 Gestió del territori

Línia estratègica 3.1. Conservació i recuperació d'hàbitats lligats a la ramaderia extensiva

Prioritat	Baixa
Viabilitat	Alta
Termini d'implementació	curt

Acció

1 Demanar als Agents Rurals que facin una campanya de vigilància, sobre tot a Terres de l'Ebre, per controlar l'ús indegut de plaguicides

54

Mesura 3.1.4. Aplicació d'estratègies respectuoses per a mantenir el fil elèctric net sense herbicides

Eix 3 Gestió del territori

Línia estratègica 3.1. Conservació i recuperació d'hàbitats lligats a la ramaderia extensiva

Prioritat	Baixa
Viabilitat	Alta
Termini d'implementació	curt

Acció

1 Demanar als Agents Rurals que facin una campanya de vigilància, sobre tot, a Terres de l'Ebre per controlar l'ús indegut de plaguicides

Mesura 3.1.5. Ajuts i incentius per recuperar i millorar pastures.

Eix 3 Gestió del territori

Línia estratègica 3.1. Conservació i recuperació d'hàbitats lligats a la ramaderia extensiva

Prioritat	Alta
Viabilitat	Mitja
Termini d'implementació	Mig-llarg

Acció
1 Crear una línia d'ajuts per a la recuperació i manteniment de pastures.
2 Donar a conèixer la convocatòria de l'ajut d'Espais Naturals per a manteniment d'espais oberts a la que poden optar ramaders
3 Promoure els acords de custòdia com a eina per incentivar l'ús de les pastures

55

Mesura 3.1.6. Identificació de les àrees de pastura de Catalunya, que inclogui totes les superfícies pasturades (inclòs el bosc).

Eix 3 Gestió del territori

Línia estratègica 3.1. Conservació i recuperació d'hàbitats lligats a la ramaderia extensiva

Prioritat	Mitja-baixa
Viabilitat	Mig
Termini d'implementació	Mig-llarg

Acció
1 Encarregar un estudi que identifiqui les superfícies realment pasturades
2 Completar informació del SIGPAC amb superfície i tipus real de àrees pasturades

Mesura 3.2.1. Promoció i divulgació dels avantatges dels prats naturals davant dels cultius farratgers

Eix 3 Gestió del territori

Línia estratègica 3.2. Potenciar la biodiversitat i sistemes ramaders extensius d'alt valor natural

Prioritat	Baixa
Viabilitat	Alta
Termini d'implementació	mig

Acció
1 Demanar a la direcció competent l'elaboració d'un dossier tècnic amb continguts sobre l'avantatge dels prats naturals
2 Dissenyar i executar un pla de comunicació amb la informació del dossier tècnic dels beneficis dels prats naturals i la resta de beneficis de la ramaderia extensiva

56

Mesura 3.2.2. Recuperació de zones obertes en espais forestals molt tancats per a promoure la ramaderia extensiva, la biodiversitat animal i vegetal i el control d'incendis forestals

Eix 3 Gestió del territori

Línia estratègica 3.2. Potenciar la biodiversitat i sistemes ramaders extensius d'alt valor natural

Prioritat	Alta
Viabilitat	Mitja
Termini d'implementació	Mig-llarg

Acció
1 Crear una línia d'ajuts per a la recuperació i manteniment de pastures

Mesura 3.3.1. Conservació de les races autòctones

Eix 3 Gestió del territori

Línia estratègica 3.3. Protegir i promoure el patrimoni genètic i races autòctones

Prioritat	Alta
Viabilitat	Mitja
Termini d'implementació	mig

Acció
1 Elaborar un Pla de biodiversitat ramadera per mantenir material genètic de les races autòctones
2 Crear un banc de germoesperma

Mesura 3.3.2. Creació o suport a la creació d'un institut de recerca a les races autòctones i la seva productivitat

Eix 3 Gestió del territori

Línia estratègica 3.3. Protegir i promoure el patrimoni genètic i races autòctones

Prioritat	Mitja
Viabilitat	Mitja
Termini d'implementació	Mig-llarg

Acció
1 Dissenyar línies de recerca amb centres ja existents per a fer recerca en ramaderia extensiva: races autòctones

Mesura 3.3.3. Línia d'ajuts específica per a la millora genètica a associacions de criadors o centres d'investigació i transferència de coneixement al sector

Eix 3 Gestió del territori

Línia estratègica 3.3. Protegir i promoure el patrimoni genètic i races autòctones

Prioritat	Mitja
Viabilitat	Mitja
Termini d'implementació	Mig-llarg

Acció
1 Mantenir i millorar el RAPE per les associacions per mantenir llibre genealògic
2 Ampliar la subvenció a centres de recerca amb el compromís de fer transferència tecnològica

Mesura 3.4.1. Elaboració d'un reglament de drets i deures de la masoveria, re-inventant aquesta figura per adaptar-la a l'actualitat, que inclogui contractes de pastura permanent de llarg termini

58

Eix 3 Gestió del territori

Línia estratègica 3.4. Integració de la ramaderia extensiva en les figures i eines de planificació i gestió del territori

Prioritat	Baixa
Viabilitat	Mitja
Termini d'implementació	mig

Acció
1 Estudiar les possibilitats de masoveria a Catalunya: estudi pilot per veure si la masoveria és quelcom que interessa a propietaris i nous agents agraris
2 Canviar el CCC, art.623-33 Masoveria i dotar-la d'una duració mínima de 7 anys

Mesura 3.4.3. Impuls d'una xarxa d'itineraris de pastures per zones adevesades.

Eix 3 Gestió del territori

Línia estratègica 3.4. Integració de la ramaderia extensiva en les figures i eines de planificació i gestió del territori

Prioritat	Baixa
Viabilitat	Mitja
Termini d'implementació	Mig-llarg

Acció
1 Crear instruments d'ordenació forestal que identifiqui les zones clau a incloure en els itineraris per criteris de continuïtat, productivitat i prevenció d'incendis
2 Incentivar a la propietat per a establir contractes de gestió forestal (aclarida/adevesament) i manteniment amb pastures
3 Assignar cada itinerari a un pastor del territori i vincular-ho al pagament pels serveis ambientals

59

Mesura 3.4.4. Promoció de la gestió forestal a través de la pastura

Eix 3 Gestió del territori

Línia estratègica 3.4. Integració de la ramaderia extensiva en les figures i eines de planificació i gestió del territori

Prioritat	Alta
Viabilitat	Mitja
Termini d'implementació	Mig-llarg

Acció
1. Promoure els acords de custòdia com a eina per incentivar l'ús de les pastures

2. Dotar de major puntuació els Plans de Gestió Forestal Sostenible que incloguin la pastura

3 Creació d'una línia d'ajuts a la silvopastura

Mesura 3.4.5. Adaptació de la normativa urbanística per poder construir granges extensives i semi-intensives que mantinguin el territori

Eix 3 Gestió del territori

Línia estratègica 3.4. Integració de la ramaderia extensiva en les figures i eines de planificació i gestió del territori

Prioritat	Alta
Viabilitat	Baixa
Termini d'implementació	llarg

Acció:

1 Crear un centre de suport a les administracions locals per tal de facilitar informació sobre les característiques de la ramaderia extensiva i agilitzar els tràmits

2 Crear models, normatives, ordenances, etc. que siguin respectuoses amb la ramaderia extensiva

60

Mesura 3.4.6. Redacció d'una guia de bones pràctiques de la ramaderia extensiva

Eix 3 Gestió del territori

Línia estratègica 3.4. Integració de la ramaderia extensiva en les figures i eines de planificació i gestió del territori

Prioritat	Baixa
Viabilitat	Alta
Termini d'implementació	curt

Acció

1 Elaborar una guia de bones pràctiques en ramaderia extensiva

2 Donar a conèixer la guia de bones pràctiques via itinerari formatiu a les noves incorporacions

Mesura 3.4.7. Implantar la figura dels Plans de Gestió Pastoral Integrada en el cas de prestació de serveis ambientals

Eix 3 Gestió del territori

Línia estratègica 3.4. Integració de la ramaderia extensiva en les figures i eines de planificació i gestió del territori

Prioritat	
Viabilitat	
Termini d'implementació	

61

Acció

1 Encarregar un document de com articular i desplegar un pla de gestió pastoral integrat

2 Crear una línia d'ajuts a imatge dels GFS que inclogui la realització d'un pla de gestió pastoral integrat i que l'aplicació del pla de gestió pastoral integrat sigui imprescindible per optar als ajuts per la contractació de pastors i vaquers de muntanya

► Eix transversal 1

Participació i governança

Mesura T1.1.1 Flexibilització i simplificació de les normatives sectorials per a la ramaderia extensiva

Eix Transversal 1 Participació i Governança

Línia estratègica T1.1. Adaptar les polítiques públiques a la realitat de la Ramaderia extensiva

Prioritat	Alta
Viabilitat	Mitja-baixa
Termini d'implementació	Mig-llarg

Acció
1 fer un estudi dels principals entrebancs administratius amb que conviu la Ramaderia Extensiva per fer-ne l'anàlisi de les respostes necessàries
2 Fer un estudi de les mancances que planteja l'actual flexibilització del paquet higienico-sanitari per a petits establiments per a ramaders/es extensius
3 Fer una nova proposta de flexibilització en base als treballs realitzats

62

Mesura T1.1.3 Priorització de la ramaderia extensiva a les polítiques públiques amb la creació d'eines de suport de l'administració més enllà dels ajuts

Eix Transversal 1 Participació i Governança

Línia estratègica T1.1. Adaptar les polítiques públiques a la realitat de la Ramaderia extensiva

Prioritat	Alta
Viabilitat	Mitja
Termini d'implementació	Mig-llarg

Acció

1 Crear un centre de suport a les administracions locals per tal de facilitar models, normatives, ordenances, etc. que siguin respectuoses amb la ramaderia extensiva.

2 elaboració i difusió d'un vídeo curt on una persona coneguda expliquis la importància de la ramaderia extensiva

Mesura T1.2.1 Impuls d'un espai/òrgan de debat entre administració i l'òrgan representatiu de la ramaderia extensiva de Catalunya per tractar exclusivament els problemes d'aquest sector

Eix Transversal 1 Participació i Governança

Línia estratègica T1.2. Fomentar la coordinació entre diferents administracions i nivells administratius (europeu, estatal, regional i local) en aspectes relacionats amb la ramaderia extensiva

Prioritat	Alta
Viabilitat	mitja
Termini d'implementació	mig

63

Acció

1 Creació d'un òrgan de seguiment del PEREC que serveixi temporalment de representant del sector extensiu de Catalunya amb diversitat d'agents

2 Crear una taula sectorial de la Ramaderia Extensiva

3 Treballar perquè les taules sectorials siguin transversals

Mesura T1.2.2 Creació d'una "Oficina de la Ramaderia Extensiva" com a òrgan de consulta i resolució de dubtes que se li puguin plantejar per part de ramaders, ajuntaments i altres organismes

Eix Transversal 1 Participació i Governança

Línia estratègica T1.2. Fomentar la coordinació entre diferents administracions i nivells administratius (europeu, estatal, regional i local) en aspectes relacionats amb la ramaderia extensiva

Prioritat	alta
Viabilitat	alta
Termini d'implementació	curt

Acció
1 Creació d'un òrgan de seguiment del PEREC que serveixi temporalment de representant del sector extensiu de Catalunya amb diversitat d'agents
2 Crear un centre de suport a les administracions locals per tal de facilitar models, normatives, ordenances, etc. que siguin respectuoses amb la ramaderia extensiva
3 Dissenyar línies de recerca amb l'IRTA i/o UAB-veterinària per a fer recerca en ramaderia extensiva

64

Mesura T1.3.1 Garantir la fluïdesa i l'efectivitat de les accions i informació generada per l'Administració cap a les persones implicades en aquest procés

Eix Transversal 1 Participació i Governança

Línia estratègica T1.3. Assegurar la participació real i efectiva del sector productiu i la societat civil en relació amb la ramaderia extensiva

Prioritat	alta
Viabilitat	alta
Termini d'implementació	mig

Acció
1 Fer un Pla de Comunicació i definició dels fluxes d'informació per a millorar la transferència d'aquesta

Mesura T1.4.1. Reconeixement i enfortiment de l'Aliança Pastoral com a òrgan de governança i centre especialitzat de la ramaderia extensiva, que incorpori els processos participatius com a base de treball estable

Eix Transversal 1 Participació i Governança

Línia estratègica T1.4. Promoure el teixit associatiu i la vertebració del sector ramader extensiu

Prioritat	mitja
Viabilitat	alta
Termini d'implementació	curt

Acció
1 Incorporar l'Aliança Pastoral a l'òrgan de seguiment del PEREC que servirà temporalment de representant del sector extensiu de Catalunya amb diversitat d'agents

65

Mesura T1.4.2. Promoció de dinàmiques territorials que empoderin als agents locals i on tothom se senti representat, per donar empenta a les solucions pel sector de la ramaderia extensiva, tenint en compte les característiques diferencials de cada territori

Eix Transversal 1 Participació i Governança

Línia estratègica T1.4. Promoure el teixit associatiu i la vertebració del sector ramader extensiu

Prioritat	alta
Viabilitat	alta
Termini d'implementació	curt

Acció

Creació d'un òrgan de seguiment del PEREC que serveixi temporalment de representant del sector extensiu de Catalunya amb diversitat d'agents

Mesura T1.4.3. Consolidació de places de tècnics de les associacions ramaderes, per dinamitzar el sector, cercar subvencions i projectes, treballar amb l'administració i ajudar a la transferència tecnològica

Eix Transversal 1 Participació i Governança

Línia estratègica T1. 4. Promoure el teixit associatiu i la vertebració del sector ramader extensiu

Prioritat	alta
Viabilitat	mitja
Termini d'implementació	mig-llarga

66

Acció	
1	Crear una línia d'ajuts dirigida a les associacions de ramaders per a la contractació de personal tècnic que doni suport en diversos àmbits
2	Crear una figura pilot de dinamitzador/a per la creació d'agrupaments de ramats en una zona que sigui adequada i que actualment no existeixi, que s'encarregui de gestionar la contractació del pastor de muntanya, la comunicació entre els diferents agents implicats, la cerca de finançament per millorar infraestructures de la muntanya, etc.

Mesura T1.5.1. Establiment d'una finestra única administrativa que faciliti la comunicació cap als ramaders i tramitació de tots els ajuts que hi ha pel sector de la ramaderia extensiva

Eix Transversal 1 Participació i Governança

Línia estratègica T1.5. Disminuir la càrrega burocràtica a la que es troba sotmesa la ramaderia extensiva

Prioritat	alta
Viabilitat	baixa
Termini d'implementació	llarg

Acció

1 crear una taula de treball entre les diferents administracions (ajuntaments, parcs naturals, diputacions, DACC) que estan implicades en la "gestió" d'una explotació ramadera per mirar de disminuir la càrrega burocràtica d'aquestes

2 Campanya de comunicació al sector sobre les decisions preses en la taula de treball i la implicació que té per ells en el seu dia a dia

Mesura T1.5.2. Simplificació i unificació dels tràmits administratius i implantació a les OOC de punts d'acompanyament pels tràmits

Eix Transversal 1 Participació i Governança

Línia estratègica T1.5. Disminuir la càrrega burocràtica a la que es troba sotmesa la ramaderia extensiva

Prioritat	alta
Viabilitat	mitja
Termini d'implementació	mig

67

Acció

1 crear una taula de treball entre les diferents administracions (ajuntaments, parcs naturals, diputacions, DACC) que estan implicades en la "gestió" d'una explotació ramadera per mirar de disminuir la càrrega burocràtica d'aquestes

Mesura T1.5.3. Aprovació d'una Llei Pastoral que doni cobertura legal a les mesures que afavoreixin la ramaderia extensiva

Eix Transversal 1 Participació i Governança

Línia estratègica T1.5. Disminuir la càrrega burocràtica a la que es troba sotmesa la ramaderia extensiva

Prioritat	mitja-baixa
Viabilitat	mitja

Termini d'implementació	mig-llarg

Acció
1 Promoure agrupaments pastorals (que permeten agrupar els usuaris pastorals de les pastures, coordinar-se entre ells, gestionar millores d'infraestructures a les zones de pastura, contractar pastors de muntanya,...)
2 Promoure Associacions de terres pastorals (que permeten reagrupar els propietaris i posar a disposició les terres de pastura a persones que es vulguin incorporar al sector primari)
3 Crear acords de pasturatge plurianuals (una mena d'arrendament pastoral específic que permet l'ús de pastures)
4 Fer un estudi d'adaptació de la Loi Pastorale francesa a la realitat Catalana
5 Impulsar el projecte de llei

► Eix transversal 2

Valorització, comunicació, promoció

Mesura T2.1.1. Definició d'una marca de la ramaderia extensiva, que permeti la diferenciació de la ramaderia intensiva i que en transmeti els valors socials associats

Eix Transversal 2 Valorització. Comunicació, promoció

Línia estratègica T2.1. Campanyes de sensibilització sobre la ramaderia extensiva

Prioritat	alta
Viabilitat	mitja
Termini d'implementació	mig

69

Acció

1 crear un grup de treball per estudiar la caracterització de la ramaderia extensiva que defineixi criteris clars i objectius per a diferenciar aquest tipus de maneig

2 Generar eina, tipus QR, en l'etiquetatge de procedència de Ramaderia extensiva que direccioni l'origen del producte fins arribar al ramader (eines clares i fàcils sobre la traçabilitat dels productes)

Mesura T2.1.2. Creació de segells de qualitat d'origen i raça

Eix Transversal 2 Valorització. Comunicació, promoció

Línia estratègica T2.1. Campanyes de sensibilització sobre la ramaderia extensiva

Prioritat	mig
Viabilitat	mig
Termini d'implementació	mig

Acció

- 1 Acció de revisió de l'actual gestió de la IGP Vedella del Pirineu
- 2 Estudi de promoció d'aquesta IGP que sigui escalable a altres productes provinents de la Ramaderia Extensiva
- 3 Generar eina, tipus QR, en l'etiquetatge de procedència de Ramaderia extensiva que direccioni a l'origen del producte fins arribar al ramader (eines clares i fàcils sobre la traçabilitat dels productes)

Mesura T2.1.4. Donar a conèixer els beneficis de la ramaderia extensiva sobre la biodiversitat

Eix Transversal 2 Valorització. Comunicació, promoció

Línia estratègica T2.1. Campanyes de sensibilització sobre la ramaderia extensiva

Prioritat	mitja
Viabilitat	alta-mitja
Termini d'implementació	curt-mig

70

Acció

- 1 Realització d'un catàleg de flora i fauna que es beneficiï per l'activitat de la ramaderia extensiva
- 2 elaboració i difusió d'un vídeo curt on una persona coneguda expliquis la importància de la ramaderia extensiva
- 3 Dissenyar i executar un pla de comunicació amb la informació del dossier tècnic dels beneficis dels prats naturals i la resta de beneficis

Mesura T2.2.1. Visibilització des de les OOC de les titularitats compartides de les explotacions

Eix Transversal 2 Valorització. Comunicació, promoció

Línia estratègica T2.2. Visibilitzar i reconèixer el paper de la dona ramadera extensiva

Prioritat	alta
Viabilitat	alta
Termini d'implementació	curt

Acció
1 Elaborar material divulgatiu per donar a conèixer la llei de titularitat compartida

Mesura T2.2.2. Incloure conceptes sobre la visibilització i el paper de la dona en la ramaderia extensiva en les formacions a les noves generacions

Eix Transversal 2 Valorització. Comunicació, promoció

Línia estratègica T2.2. Visibilitzar i reconèixer el paper de la dona ramadera extensiva

Prioritat	alta
Viabilitat	alta
Termini d'implementació	curt

71

Acció
1 Incloure conceptes sobre la visibilització i el paper de la dona en la ramaderia extensiva en l'itinerari formatiu de les persones que opten a l'ajut de primera instal·lació
2 Oferir jornades PATT online dirigides a les dones per poder-se formar i conciliar

Mesura T2.2.3. Reconeixement del paper de la dona en la ramaderia extensiva

Eix Transversal 2 Valorització. Comunicació, promoció

Línia estratègica T2.2. Visibilitzar i reconèixer el paper de la dona ramadera extensiva

Prioritat	alta
Viabilitat	mitja
Termini d'implementació	mig

Acció
1 Posar en marxa estudis per conèixer la situació real de la dona a la ramaderia extensiva (barreres i oportunitats) i divulgar-ne els resultats
2 Encarregar una Campanya de visibilització del paper històric i actual de la dona en ramaderia extensiva
3 Donar suport i facilitar les iniciatives portades a terme per Ramaderes de Catalunya, l'Associació de dones del món rural i Ganaderas en red que busquin l'objectiu de visibilitzar i donar a conèixer el paper de la dona ramadera extensiva
4 Afegir un apartat específic a l'Observatori de la Igualtat de Gènere sobre la dona al sector ramader
5 Crear una línia d'ajuts específica per dones ramaderes per dur a terme accions de visibilització

Eix transversal 3

Generació de coneixement i innovació

Mesura T3.1.1. Diferenciació de la Ramaderia Extensiva

Eix Transversal 3 Generació de coneixement i innovació

Línia estratègica T3.1. Diferenciar els productes de la ramaderia extensiva

Prioritat	alta
Viabilitat	mitja-baixa
Termini d'implementació	curt-llarg

Acció
1 Afegir categoria de semi-extensiu en el decret d'ordenació d'explotacions ramaderes
2 Elaboració d'un folletó explicant què són els serveis ambientals i qui els ofereix
3 Generar eina, tipus QR, en l'etiquetatge de procedència de Ramaderia extensiva que direccioni a l'origen del producte fins arribar al ramader (eines clares i fàcils sobre la traçabilitat dels productes)
4 crear un grup de treball per estudiar la caracterització de la ramaderia extensiva que defineixi criteris clars i objectius per a diferenciar aquest tipus de maneig
5 Crear un segell distintiu de ramaderia extensiva

73

Mesura T3.1.2. Aplicació d'una ecotaxa a la ramaderia intensiva per kg de N que generen

Eix Transversal 3 Generació de coneixement i innovació

Línia estratègica T3.1. Diferenciar els productes de la ramaderia extensiva

Prioritat	alta
Viabilitat	baixa
Termini d'implementació	llarg

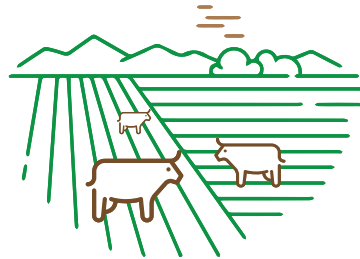

Acció

1 Crear un grup de treball per a definir criteris objectius de càlcul de nitrogen a taxar

2 fer una proposta de taxa a pagar

3 aplicar la taxa i invertir l'import recaodat en l'execució d'aquest pla

Pla Estratègic de la ramaderia extensiva a Catalunya 2021-2030

Treball realitzat per:

rurbans
associació sociocultural
per a la dinamització rural
de muntanya

Per encàrrec de:

CTFC

Amb el Suport de:

 Generalitat de Catalunya
**Departament d'Acció Climàtica,
Alimentació i Agenda Rural**
Secretaria d'Acció Climàtica